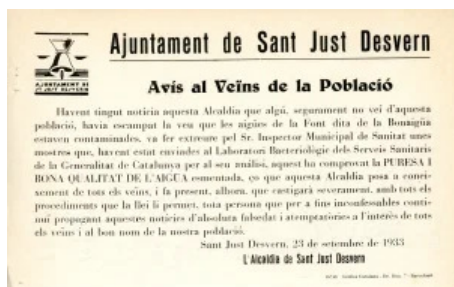


## ACTUACIONS DELS AJUNTAMENTS EN TEMPS DE PANDEMIES

ABRIL 27, 2020 PER [ARXIU MUNICIPAL \(HTTPS://DESVERNULTURA.WORDPRESS.COM/AUTHOR/PBT82/\)](https://desverncultura.wordpress.com/author/pbt82/) [DEIXA UN COMENTARI \(HTTPS://DESVERNULTURA.WORDPRESS.COM/2020/04/27/ACTUACIONS-DELS-AJUNTAMENTS-EN-TEMPS-DE-PANDEMIES/#RESPOND\)](https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/#RESPOND)



[\(https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/ban/\)](https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/ban/)

Avis per desmentir una Fake News de l'any 1933 sobre la potabilitat de l'aigua de la Font de la Bonaigüa on ja observem l'existència de la figura de l'Inspector Municipal de Sanitat, mostra de la voluntat del nostre Ajuntament en temes de salut.

Avui us presentem un escrit d'**Agnès Rueda**, arxivera itinerant del Programa de Manteniment de la Xarxa d'Arxius Municipals (XAM) que coordina l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona i que gestiona 18 arxius municipals de municipis menors de 10.000 habitants principalment del Bages i del Vallès Occidental. La XAM ara està formada per 235 arxius municipals [CST: 85 arxius municipals (on hi ha Sant Just Desvern) + Programa de Manteniment: 150 arxius municipals]. <https://www.diba.cat/opc/xam> (<https://www.diba.cat/opc/xam>).

L'article s'ha elaborat amb motiu de la pandèmia del Covid-19 i explica l'origen de les competències municipals en matèria de salut, una història que arrenca de la constitució de Cadis el 1812 i que arriba fins el 1942. <http://xam.diba.cat/node/1949> (<http://xam.diba.cat/node/1949>)

**[Actuacions dels Ajuntaments en temps d'epidèmies \(http://xam.diba.cat/news/2020/04/23/actuacions-dels-ajuntaments-temps-depidemies\)](http://xam.diba.cat/news/2020/04/23/actuacions-dels-ajuntaments-temps-depidemies)**

La sanitat pública, com a funció administrativa quedava atribuïda, durant el segle XIX i principis del XX als Ajuntaments.[1] Aquests s'havien d'ocupar de la higiene de la població, del sanejament de focus d'infecció, assecament d'aigües residuals estancades, control d'aliments, policia mortuòria i estadística sanitària.



[\(https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/arxiu\\_tobella-terrassa-parc\\_desinfeccio\\_0/\)](https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/arxiu_tobella-terrassa-parc_desinfeccio_0/) Durant el segle XIX el sistema sanitari tindrà un caràcter preventiu, la sanitat pública es limitava a evitar les causes que alteraven la salut de la col·lectivitat. A falta de mesures higièniques i tècniques tota l'acció administrativa quedava concentrada, en essència, sobre les malalties infeccioses o epidèmiques, intentant evitar la transmissió d'aquestes amb mesures policials que ajudessin a prevenir problemes d'ordre públic, perquè les epidèmies produïen greus problemes d'ordre públic i requerien l'ordenació de mesures policials per aturar els seus efectes.

Les tècniques de defensa contra les epidèmies quedaven reduïdes a l'acordonament de les ciutats i l'aïllament dels malalts, establint-se una comunicació entre les Juntes municipals i provincials.

En els arxius municipals, que formen part del programa de manteniment de la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona, troben documentació d'algunes malalties infeccioses que es van produir durant el segle XIX i principis del XX, com la verola de 1895, el tifus de 1900-1901 i la grip de 1918.



[\(https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/attachment/2610/\)](https://desverncultura.wordpress.com/2020/04/27/actuacions-dels-ajuntaments-en-temps-de-pandemies/attachment/2610/)

Manuel Garcia i Sola va ser el primer president de l'Ateneu i va ser una més de les víctimes de la grip anomenada espanyola, el dia 24 d'octubre de 1918. (Foto: AMSJD. Gentilesa de Josefina Modolell Ribalta)

Quan apareixien aquestes malalties contagioses, com el xarampió, la verola o tifus la subdelegació de Sanitat i la Junta local de Sanitat, el cap de la qual era l'alcalde, prenen una sèrie de mesures com l'impediment de l'assistència a classe, sense certificat facultatiu, dels nens malalts, el control sanitari de les zones afectades, aïllament dels contagiats, anàlisi dels aliments i de les aigües etc.[2] En alguns casos fins i tot es realitzaven controls de moviments de les persones i mercaderies, es tallaven les comunicacions i s'expedien patents o certificats de sanitat per la gent que s'havia de desplaçar.

A principis del segle XX la sanitat desenvoluparà innovacions que canviaran la fisonomia del sector. El creixement de les ciutats sofert per l'augment de l'oferta de treball, va fer necessari que la legislació sanitària prestés més atenció als problemes de les ciutats. Es van crear les bases per la redacció i publicació de les ordenances municipals.[3] A les ordenances quedava a càrrec dels municipis la neteja, el traçat, l'amplària, la ventilació dels carrers i la correcció i inspecció de les indústries nocives per a la salut. És l'època en què trobem una vinculació entre urbanisme i sanitat.

L'estatut de 1924 segueix atribuint la competència exclusiva en matèria sanitària als Ajuntaments. El canvi més radical pel que fa a competències, el realitzà la llei sanitària de 1944, al definir-se per primera vegada com una funció estatal.[4]

[1] Article 321 de la Constitució de 1812. [2] Article 22 de la Instrucció de 1813. [3] Reial Ordre de 12 d'octubre de 1910. [4] La llei de 14 de desembre de 1942 va introduir el "Seguro Obligatorio de Enfermedad".

FILED UNDER ARXIU MUNICIPAL, RECERCA

**Bloc a WordPress.com.**